

**80. Latvijas Universitātes
starptautiskā zinātniskā
konference 2022**

LATVIJAS UNIVERSITĀTES KRIEVU STUDENTU SOCIĀLAIS PORTRETS (1919.- 1940.g): GALVENĀS IEZĪMES

Nikolajs Putiļins

Latvijas Universitātes Vēstures un Filozofijas fakultātes
maģistru studiju programmas “Vēsture” 2. kursa students

Krievi Latvijas augstākā izglītībā starpkaru posmā

Sekojošo iemeslu dēļ, augstākās izglītības jomā, Latvijas krievi nebija plaši pārstāvēti:

- Lielākā daļa vietējas krievu inteliģences un ekonomiski aktīvas sabiedrības bija evakuēta Pirmās Pasaules kara laikā;
- Latvijas Republikai nodibinoties, lielākā vietējo krievu daļa dzīvoja Latgalē, kas vēsturiski iemantoja nevis Baltijas guberņu, bet gan Vitebskas guberņas Iekškrievijas iezīmes;
- Ļoti zems valsts valodas zinošo procents no kopīga Latvijas krievu iedzīvotāju skaita.

LU krievu studenta sociālā portreta galvenās iezīmes

LU krievu studenta sociālā portreta galvenās iezīmes veido:

- Vispārējais fons;
- Akadēmiskās gaitas;
- Sabiedriskās un politiskās aktivitātes.

Studentu tautības noteikšana

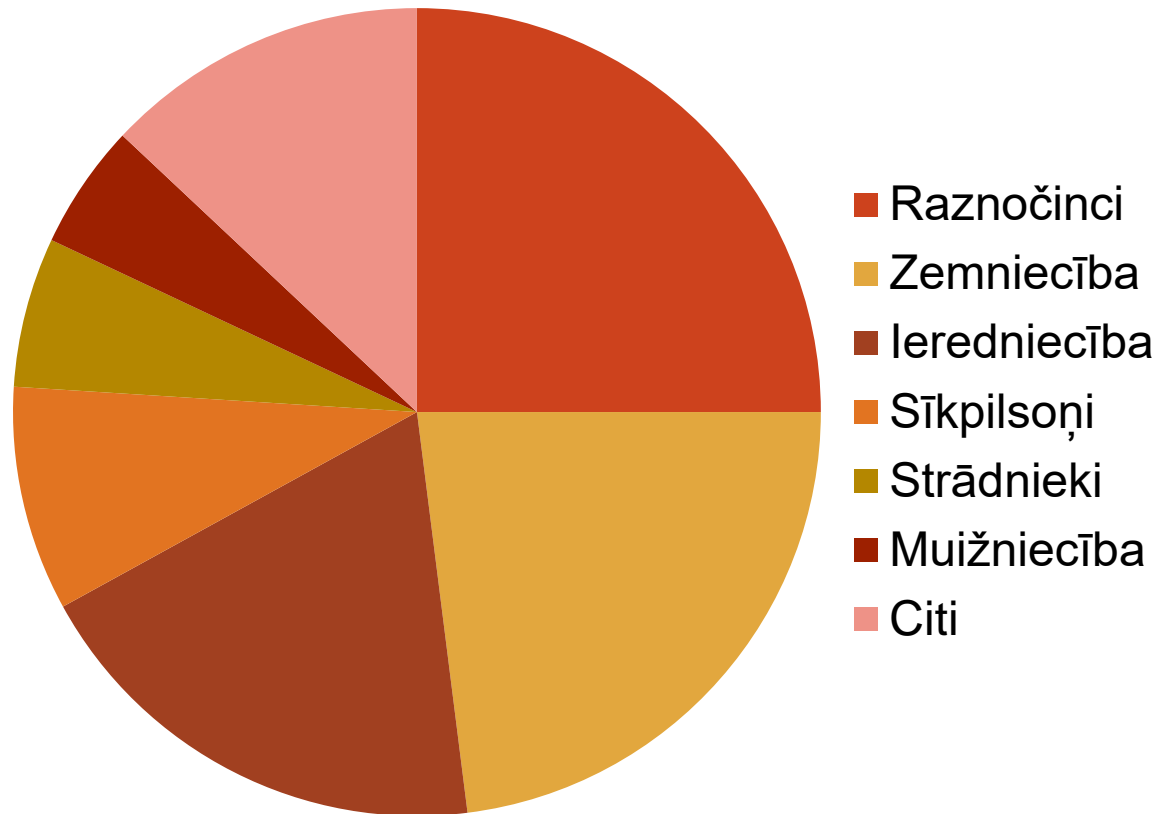
Krievu tautību bija iespējams noteikt pateicoties:

- Tautības norādīšanai oficiālajos dokumentos un to norakstos;
- Sekojošo faktoru kopums: uzvārds, tēva vārds, konfesionālā piederība, iestāde, kurā bija iegūta vīdēja izglītība, pieejamie dati par dzimto valodu un/vai mājās lietoto valodu, dalība krievu studentu organizācijās;
- Pieejamas atmiņas un/vai biogrāfiska rakstura informācija no citiem avotiem un literatūras.

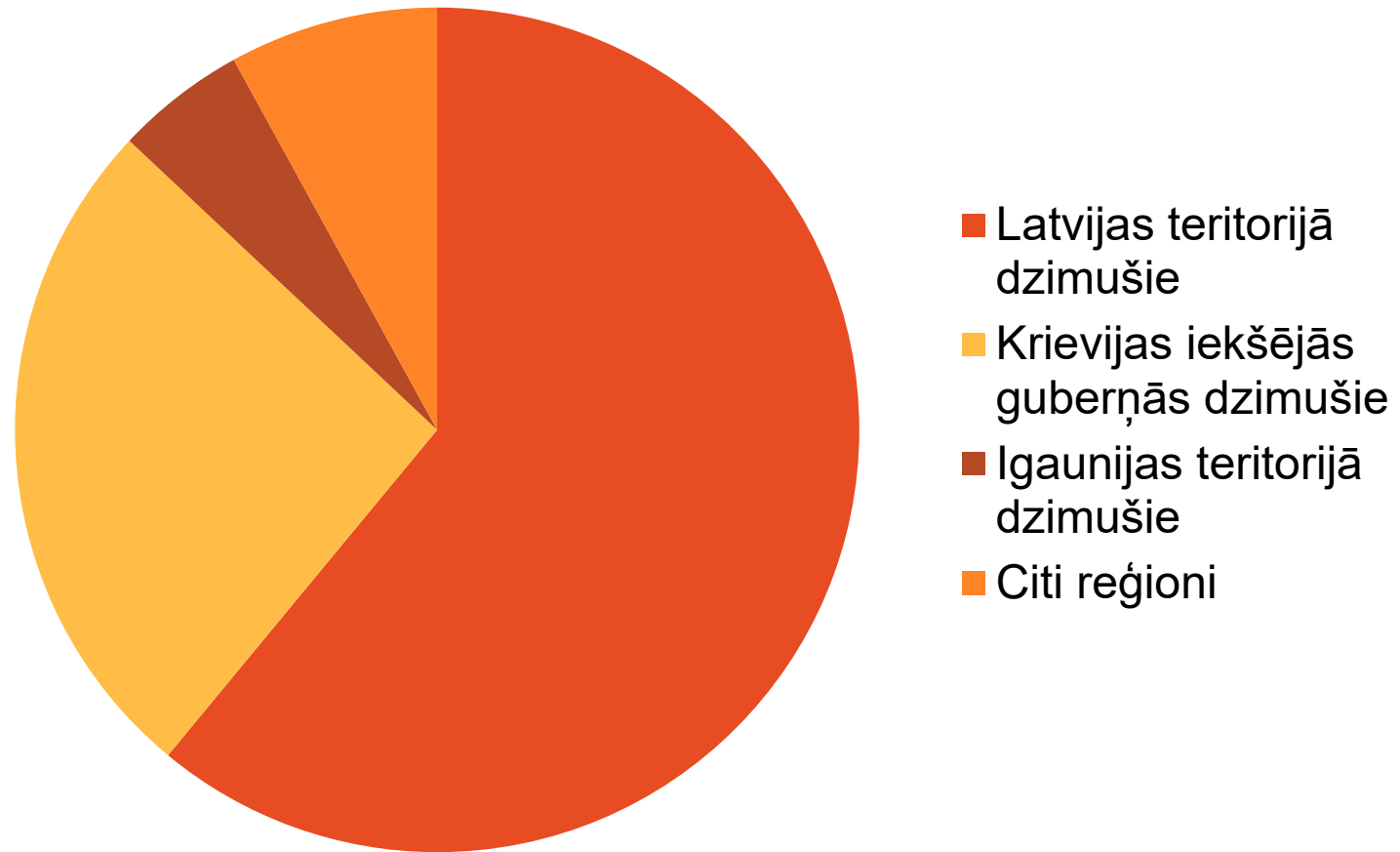
Sociālas izcelsmes noteikšanas kritēriji

- Tēva piederība pie Krievijas impērijas sociāliem slāņiem;
- Tēva nodarbošanas veids.

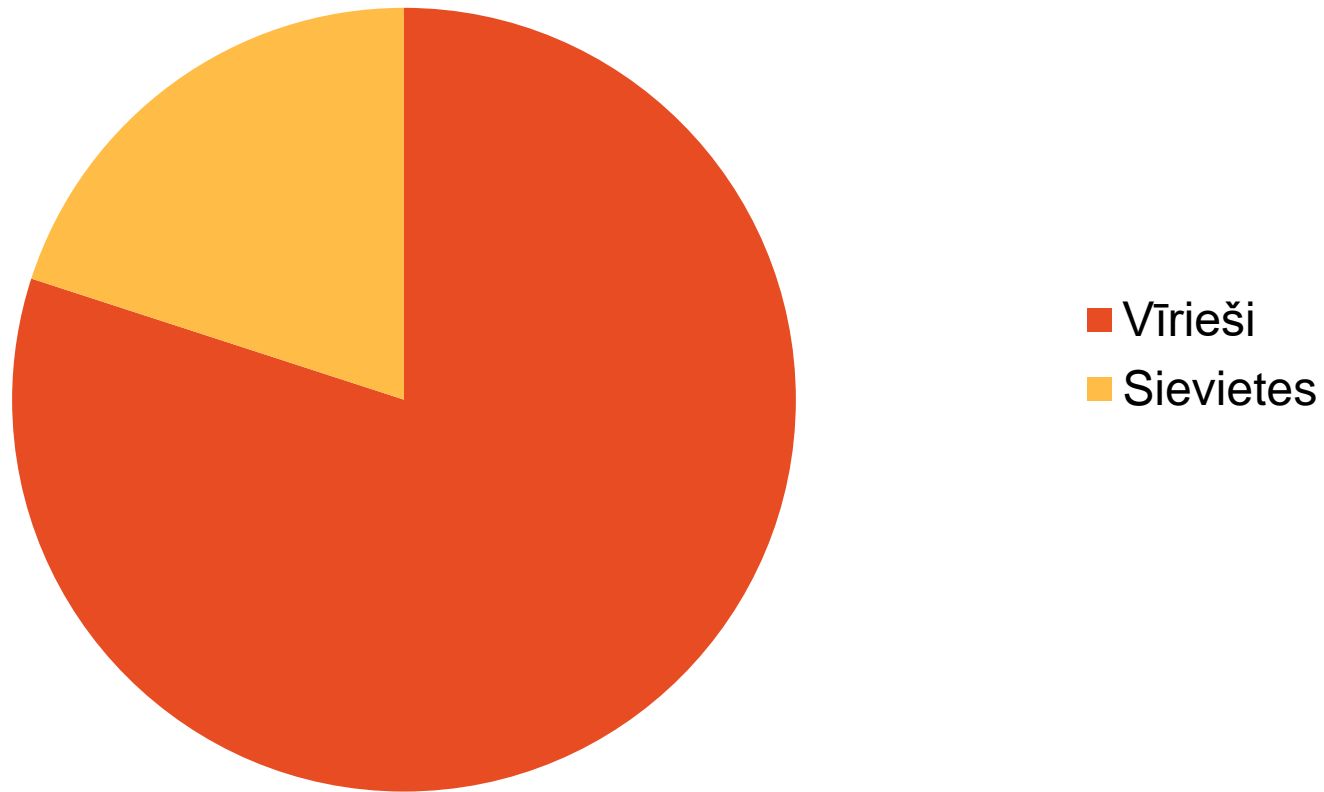
Sociālā piederība

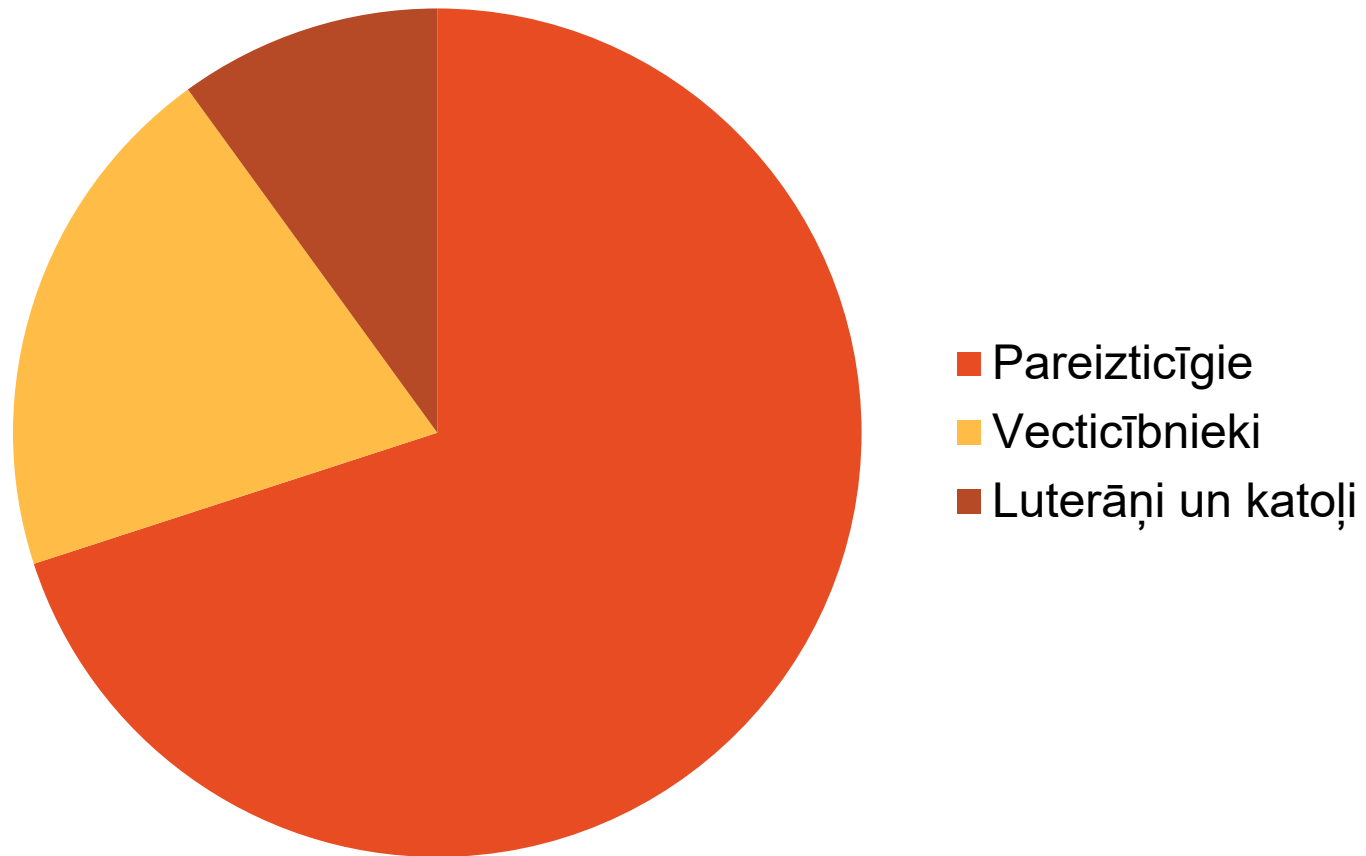
Ģeogrāfiskā izcelsme

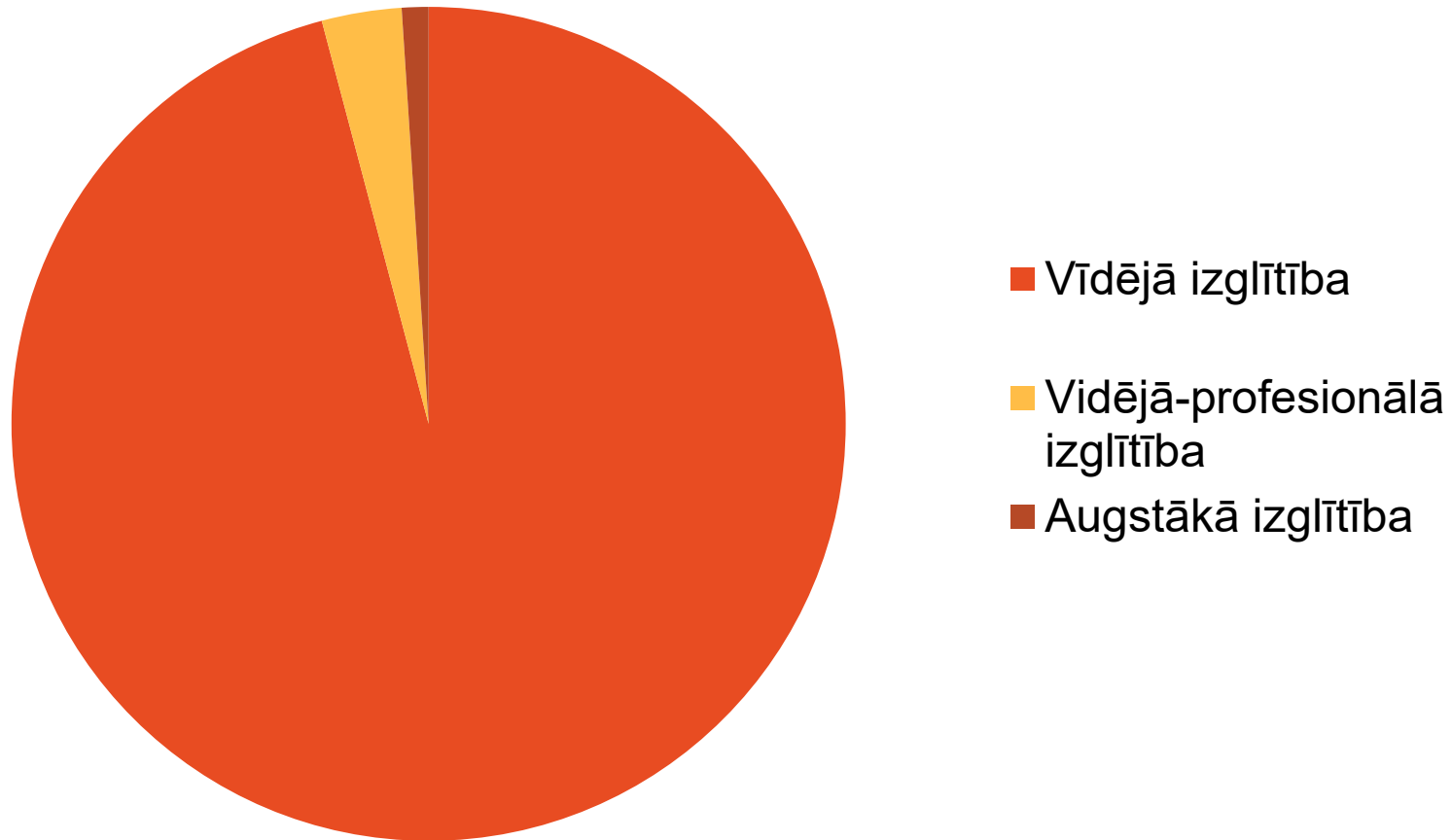
Dzimumi

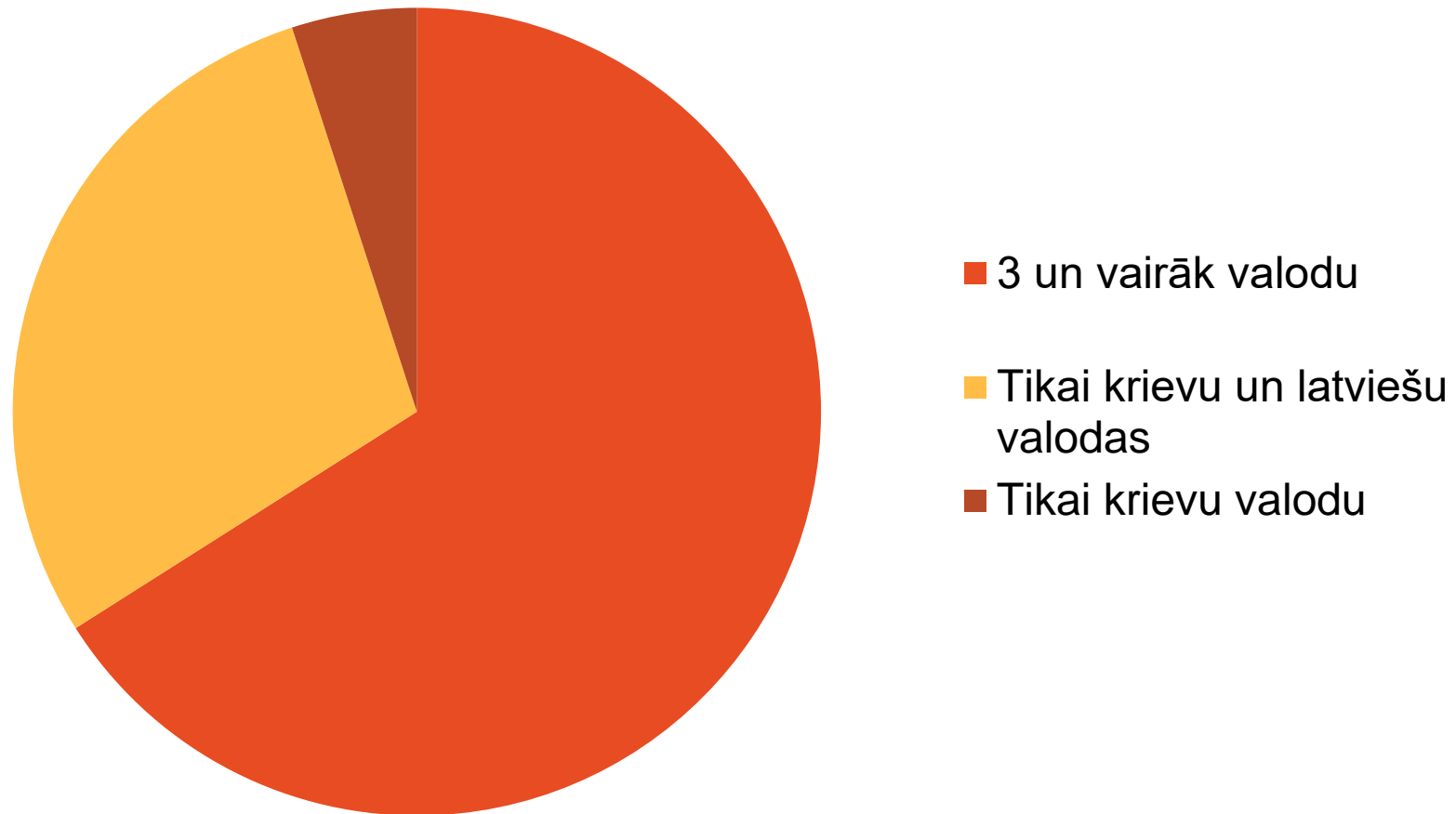
Konfesionālā piederība

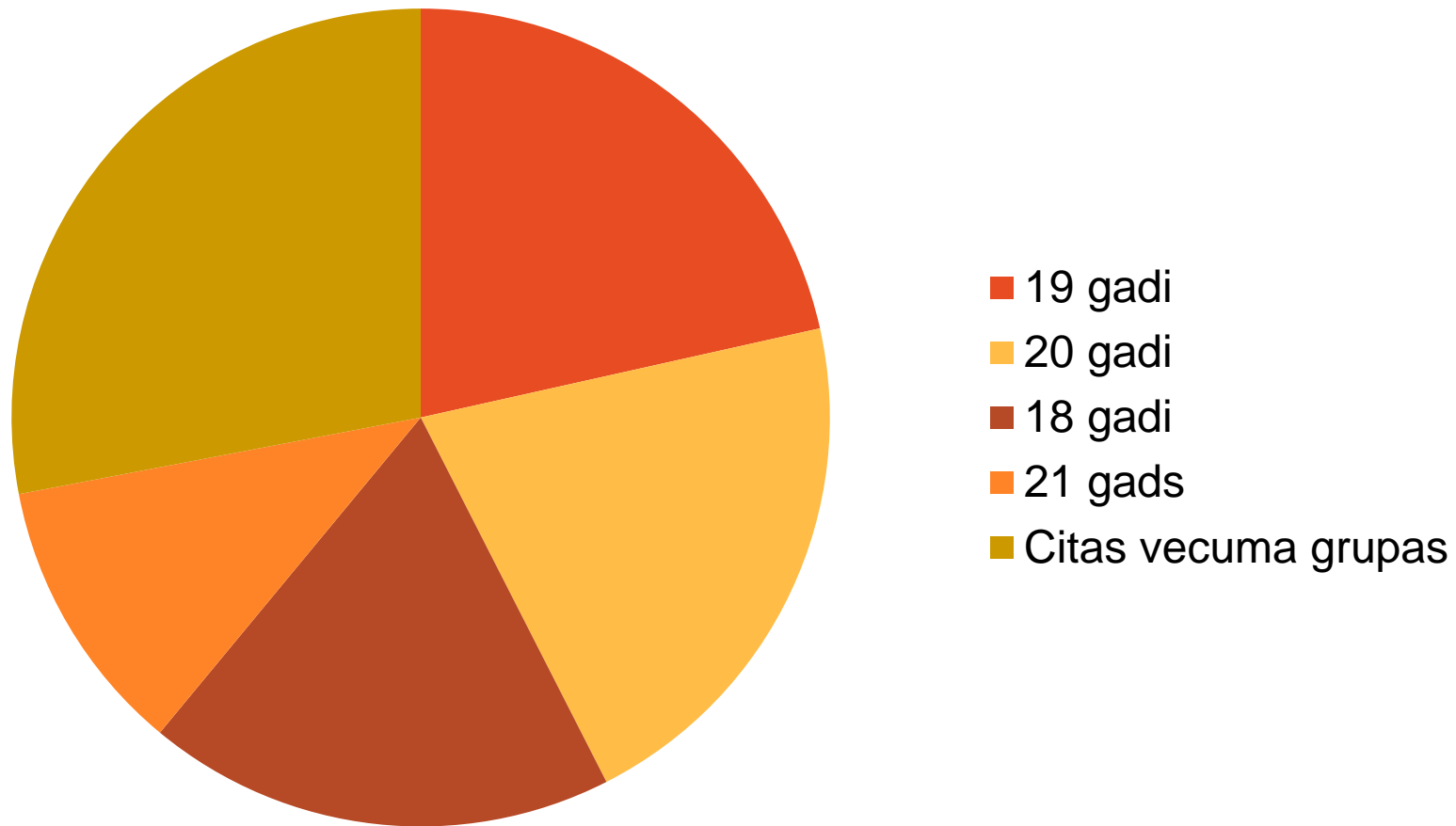
Iepriekšējā izglītība

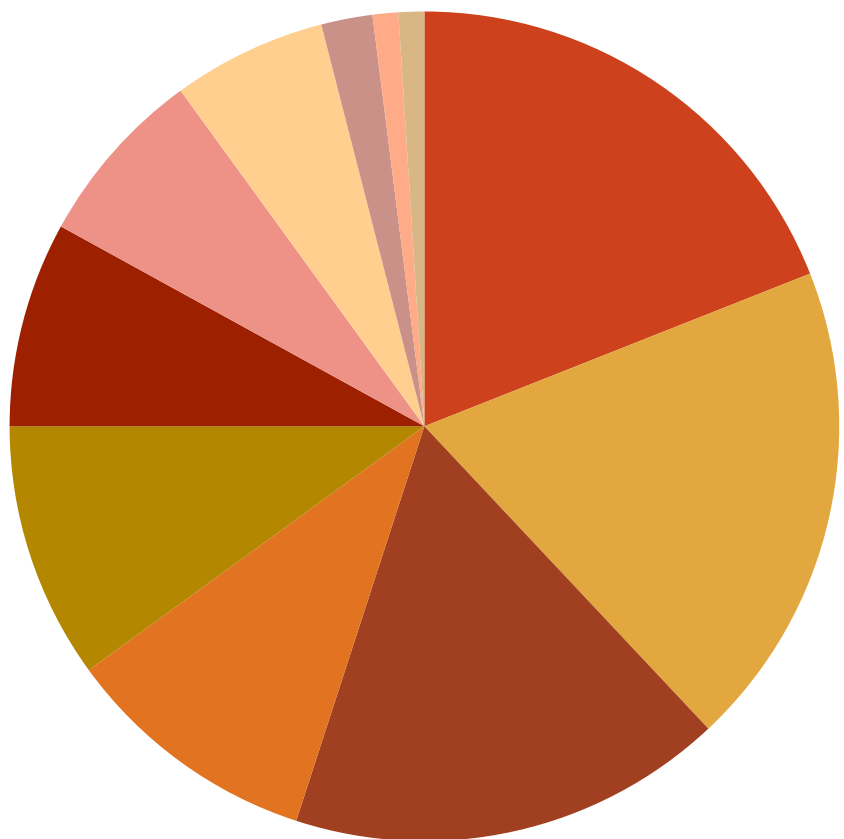
Valodu zināšanas

Iestāšanās vecums

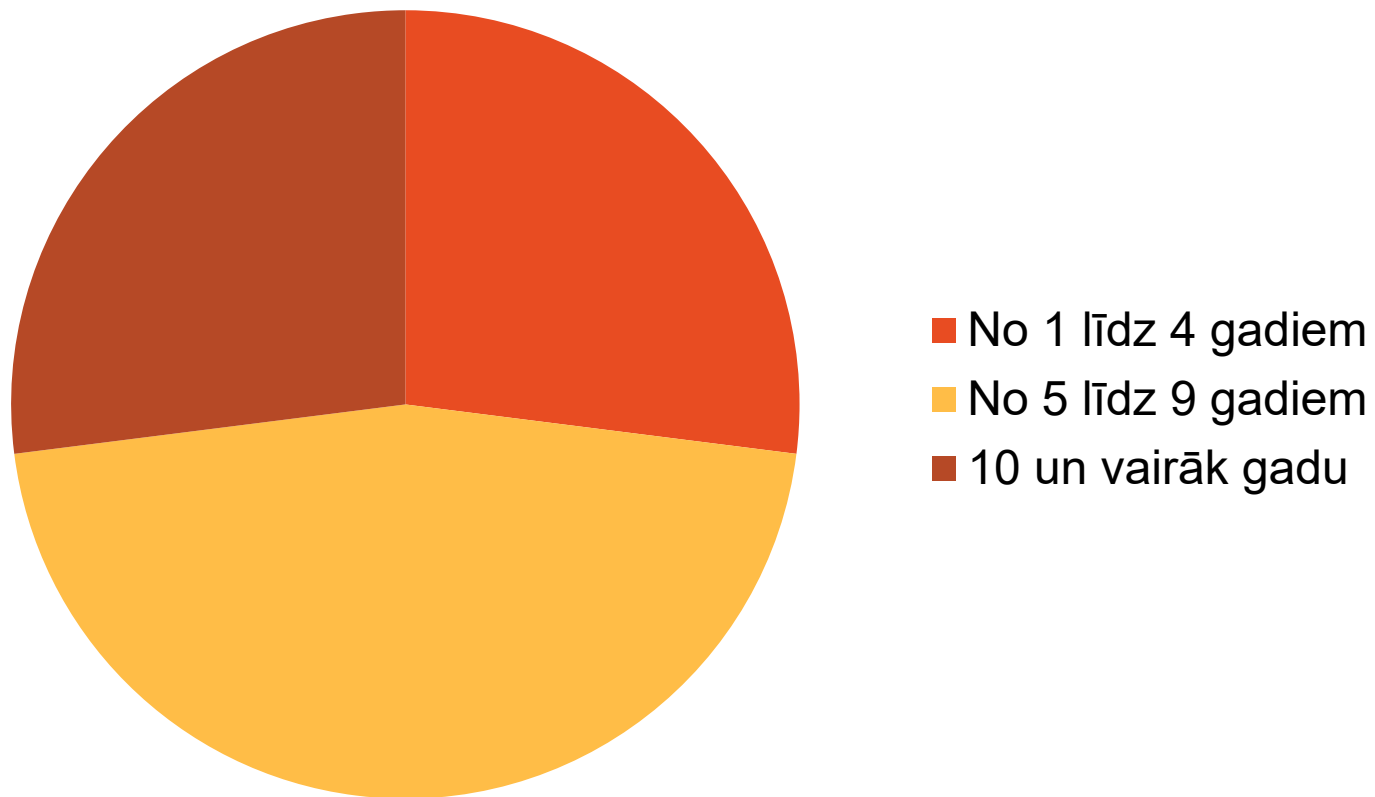

Fakultātes

- Inženierzinātņu fakultāte
- Tautsaim. un ties.zin. fakultāte
- Mehānikas fakultāte
- Matem. un dabasz. fakultāte
- Medicīnas fakultāte
- Filol. un filoz. fakultāte
- Veterinārmedicīnas fakultāte
- Arhitektūras fakultāte
- Ķīmijas fakultāte
- Lauksaimniecības fakultāte
- Teoloģijas fakultāte

Studiju ilgums

Studiju pārtraukšana

Iemesli studiju pārtraukšanai:

- Iesaukums Latvijas armijā;
- Materiāla rakstura problēmas;
- Neiespējamība apvienot studijas ar darbu;
- Retāk:
 - ✓ Ģimenes apstākļi;
 - ✓ Veselība;
 - ✓ Saimnieciskā rakstura problēmas;
 - ✓ Nepieciešamā mācību minimuma neizpildīšana.

Studiju pieredze no citām augstskolām

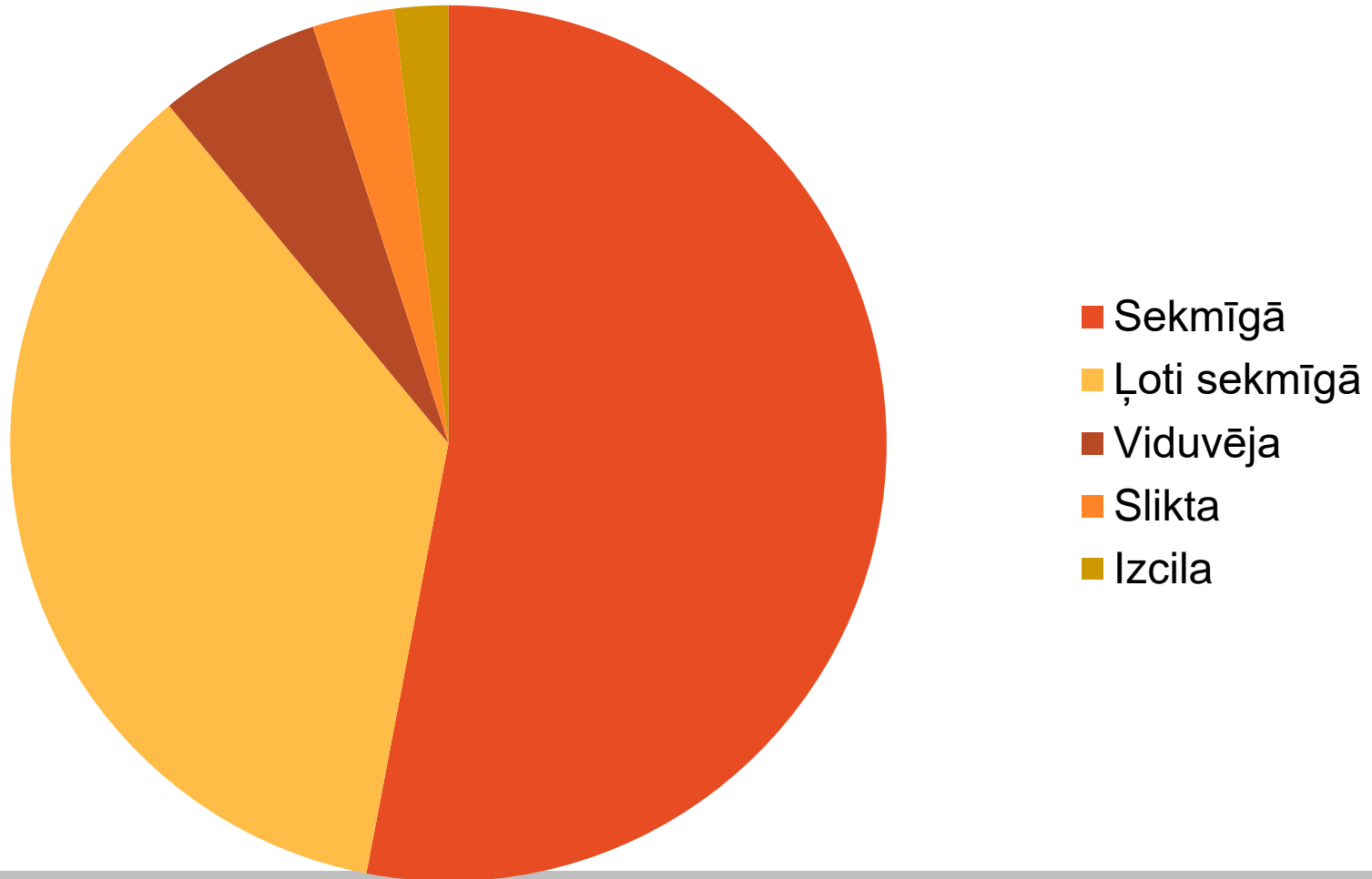
Augstskolas Latvijas teritorijā: Rīgas Politehniskais Institūts, Baltijas Tehniskā Augstskola, Rīgas Skolotāju Institūts, Krievu Universitātes Zinātņu Institūts.

Augstskolas ārpus Latvijas teritorijas:

- Tērbatā: Tērbatas Universitāte;
- Viļņā: Viļņas Universitāte;
- Krievijā: Maskavas Universitāte, Maskavas Satiksmes Inženieru Institūts, Sanktpēterburgas Meža Institūts, Pēterpils Politehniskais Institūts, Pēterpils Medicīnas Institūts, Valsts Lesgafta Fiziskās kultūras Institūts, Ļeņingradas 2. Politehniskais Institūts, Voronežas Valsts Universitāte, Omskas Lauksaimniecības Institūts;
- Vācijā: Rostokas Universitāte, Hamburgas Universitāte, Minhenes Universitāte;
- Parīze: Parīzes Universitāte, Parīzes Politehniskā Augstskola.

Sekmība

Finansiālais jautājums

Studiju finansēšanas avoti:

- Vecāki vai radnieki;
- Personīgie uzkrājumi;
- Darbs;
- Aizdevumi.

Piederība organizācijām

- Korporācijās - 45% no aplūkotās grupas;
- Pagrīdes komjauniešu organizācijās – 2% no aplūkotās grupas;
- Aizsargu organizācijā – 1%.

Galvenie secinājumi

- Krievu studentu skaita pieaugums:
 - ✓ Ekonomiskā stāvokļa uzlabošana;
 - ✓ Apzināta tieksme pēc augstākās izglītības;
 - ✓ Integrēšanas tieksme Latvijas sabiedrībā.
- Plašākās iespējas augstākās izglītības saņemšanā;
- Finansiālā aspekta noteicošā loma.

Informācijas avoti un izmantotā literatūra

Avoti:

- LVVA. 7427. f. (Latvijas Universitāte), 1. apr.;
- Valsts statistiskā pārvalde. Trešā tautas skaitīšana Latvijā 1930. gadā. Rīga, 1930.
- Valsts statistiskās pārvaldes atzinums “Latvijas kultūras statistika 1918.-1937. g.” Rīga, 1938. Finansiālā aspekta noteicošā loma.

Literatūra:

- Dāle, P. Vēsturisks pārskats par Latvijas Augstskolas nodibināšanu un viņas darbību pirmā (1919./1920.) mācības gadā, Rīgā, 1921;
- Фейгмане, Т. Русские в довоенной Латвии: на пути к интеграции. Рига: Балтийский русский институт, 2000.

Paldies par uzmanību!

